

synliga djuren. Av allt att döma måste infektionen vara mycket stark för att kunna förorsaka sjukdomsfall.

Kännenheten om denna otrevlige egenskap hos kvalstren gör emellertid att de icke kunna utnyttjas mot klädesmalen. Vi äro därför alltjämt hänvisade att söka hålla malens skadegörelse inom rimliga gränser genom noggrann uppsikt över allt sådant material, som kan tjäna larverna till föda. Ullgarn och skinnbitar böra således icke förvaras i tidningsomslag utan i malsäkra plåtburkar t. ex. kexburkar, medan mera skrymmande saker måste piskas och luftas och eventuellt före sommarinpackningen behandlas med något gasverkande malmedel. Om vi på detta sätt sörjt för att inga dolda kläckningshärdar finnas och att de dyrbara föremålen malrenats redan vid malsäsongens början, ha vi goda utsikter att hålla de små skadegörarna stängna.

G. Notini.

En exkursionsdag på Monte Pollino.

Var ligger berget eller, rättare sagt, bergstrakten Monte Pollino¹, ty topparna äro flera? — I Syditalien, på gränsen mellan provinserna Kalabrien och Potenza, just vid det ställe där halvön mellan Tarantobukten och Tyrrenska havet förtränges till en mot söder utlöpande, starkt vulkanisk landtunga. Dock är Monte Pollino icke av eruptivt ursprung utan uppbygges till huvudsaklig del av kalkstenar. De högsta topparna, som nå en höjd av nära 2,300 meter, övertäckas av moräner från sista nedisningsperioden. Avståndet till de båda omgivande haven är fågelvägen ej stort mera än 35—40 km. Men — den som ämnar uppsöka detta område, skall snart komma underfund med, att det ingalunda är så lätt åtkomligt som kartorna kunde låta en förmoda!

Bästa utgångspunkten för en resa till Monte Pollino torde vara järnvägsstationen Nova Siri vid Tarantobukten, varifrån man längs floden Sinnis och därefter dess biflod Sarmentos dalgångar efter omkring nio mils bilfärd på i otaliga serpentivkurvor slingrande vägar når den lilla bergsstaderna Terranova di Pollino (950 m. ö. h.). Vid denna plats tar vägen slut. Halvannan mils färd till fots eller med mulåsnor på branta och — om vädret är fuktigt — av kalkklara slippriga bergsstigar återstå så, innan man når bergets intressantaste delar: de med vidsträckt urskog betäckta nordsluttningarna. Ett besök i dessa avsides belägna trakter bör emellertid

¹ Samma bergsmassiv kallas på vissa kartor Serra Dolcedorme efter en av de övriga topparna.

kunna löna sig, ty de äro ännu blott obetydligt entomologiskt utforskade.

Där uppe, på en höjd över havet av omkring 1,700 meter, ha vi, min reskamrat och jag, i början av juni d. å. inrättat vårt läger i en herdehydda. För vårt lekamliga välbefinnande sörja den lejde mulásneföraren Pietro Imperio samt en gammal herde, den hjälpsamme hedersmannen Vincenzo Rago fu Gagetano. Med dessa båda dela vi hyddans enkla rum, vars enda komfort utgöres av ett par hårda träbänkar, ett bord och några stolar. På nätterna äro våra vänner outtröttliga att underhålla stockbrasan på eldpallen, ty det är på denna höjd ännu så kallt om nätterna, att temperaturen ej sällan går ned till fryspunkten. Av denna orsak hade vår ursprungliga plan att bo i tält måst uppgivas och detta än mera, sedan vi från flera håll blivit varnade för vargarna, som i Monte Pollinos högre delar äro både talrika och närgångna.

Det är nu morgon vid lägerplatsen. Klockan visar ungefär på 5. Dagens första ljusstrålar sila in genom fönstergluggen och väcka de domnade livsandarna till nytt liv. Våra vänner italienarna äro redan på benen, i färd med städningen och tillredningen av morgonteat. Ej heller vi ha ro att ligga längre, ty dagen ser ut att bli strålande vacker. En tvagning i den iskalla bäcken utanför stugknuten friskar upp kroppslederna och förjagar hastigt varje spår av morgondåsighet.

Men nu kunna vi ej gå tillbaka in i stugan igen, förrän vi fått kasta en blick på det vackra landskap, som omger oss! — Närmast lägret utbreda sig frodiga ängsmarker av nästan nordisk typ. Örtvegetationen är mycket rik och består av oväntat många växter, som vi känna igen från våra svenska skogs- och fjällängar. Formationen kan knappast vara ursprunglig, ty än ser man ruttande stubbar samt spridda träd- och buskgrupper, vilka vittna om att marken en gång varit skogbeklädd.

Av däremot ursprunglig, men ej heller så alldeles främmande typ äro de omgivande skogarna. De börja ungefär vid 1,200 meters-nivån samt kläda sluttningar och bergssidor upp till en höjd av omkring 2,000 meter. De högsta bergstopparna, av vilka en brant reser sig i hyddans omedelbara närhet, ligga sålunda till någon del ovan skogsgränsen. Förut ha vi oftast sett dem inhöljda i tunga regnmoln, men i dag avteckna de sig skarpt, varvid de ännu kvarliggande snöfläckarna lysa i solskenet.

Av de i dessa skogar dominerande trädslagen växer *Pinus Heldreichii*, en långbarrig tallart, högst upp. I smärre, glesa bestånd har den klängt sig fast vid de branta bergssidorna. Därunder se vi en gammal bekant, vår vanliga bok (*Fagus silvatica*), som i de högsta lägena just nu håller på att spricka ut. Överst förekommer boken enstaka eller i spridda grupper, men från om-

kring 1,800 meter och nedåt bildar den täta bestånd, vari även den mellaneuropeiska silvergranen (*Abies pectinata*) här och var ingår. De båda sistnämnda trädslagen, boken och silvergranen, utgöra de viktigaste beståndsdelarna i de nuvarande skogarna på Monte Pollino. Genom sitt avskilda läge och bristen på kommunikationsleder ha Pollinoskogarna ända in i våra dagar till största delen undgått exploatering. Flerhundraåriga trädjättar av 40 meters höjd eller mera och en diameter vid roten av bortåt ett par meter äro vanliga företeelser i dessa skogar. Likaså frapperas man av den överflödande rikedom på torrträd och murkna stammar, kullfallna eller ännu kvarstående. Men sorgligt nog saknas icke tecken på att dessa härliga urskogar äro dömda till en kanske ganska snar undergång. En linbana för transport av virkesprodukter har byggts mellan Terranova och de nedre skogklädda sluttningarna, där en såg uppförts, och stora kalhyggen i dennas närhet vittna om virkeshungriga människors framfart. Även skogseldar ha på några platser ödelagt rätt betydande områden. I stort sett äro dock skogarna ännu väl slutna och av en enastående imponerande urskogstyp, vars like knappast torde kunna uppletas i andra delar av Syditalien.

Längst ned på de skogklädda sluttningarna skymtar en smal zon av ljusare grönska. Det är området för eken (*Quercus cerris*), vilken i rena bestånd eller tillsammans med andra lövträd (lönnarter, avenbok, alm m. fl.) och en rikt utvecklad undervegetation av hassel, hagtorn, *Prunus*- och *Rosa*-arter, *Clematis vitalba* och många andra buskartade växter når upp till c:a 1,300 meters höjd. Ännu längre bort förtona i soldiset de kala bergen omkring Sarmento-dalen, vilka till stor del äro uppodlade eller beklädda med busk- och örtvegetation av utpräglat mediterrän karaktär.

Tevattnet har nu hunnit bli varmt, och i väldiga kvantiteter inmundigas den heta drycken tillsammans med några skivor bröd och ett stycke ost, som utgöra de enkla ingredienserna i vårt morgonmål. I stället för ost föredraga italienarna rå vitlök, vilken vi också erbjudas pröva och finna oväntat välsmakande. Så ordnas utrustningen för dagens exkursion, som i det vackra vädret beräknas skola pågå till mörkrets inbrott vid halv 8-tiden. Nya bastanta brödsckivor stoppas i ryggsäckarna och därjämte en burk frukt-marmelad som ersättning för smör. En flaska vin per man kompletterar matsäcksförrådet. Nödigt antal insamlingsrör plockas fram och stickes i fickorna.

I lättast möjliga kostym anträdes därpå exkursionen. Solen värmer redan så starkt, att klädedräkten kan reduceras till byxor och fotbeklädnad. Mygg, bromsar och andra otrevliga flygfän besvära åtminstone ej på försommaren i dessa trakter.

Vi börja med att närmare granska de för insektfångst så in-

bjudande ängarna omkring lägerplatsen. Bland gräsen lägga vi bl. a. märke till *Anthoxanthum odoratum*, *Phleum pratense*, *Agrostis*-, *Alopecurus*- och *Poa*-arter, och i den brokiga örtmattan framträda ett par *Orchis*-arter, *Brassica pubescens*, *Geum urbanum*, *Potentilla reptans*, *Genista sagittalis*, *Trifolium*-arter, däribland *pratense* och *repens*, *Lathyrus pratensis*, *Vicia incana*, *Anthriscus nemorosa*, *Geranium*-arter, *Malva moschata*, *Cynoglossum apenninum*, *Echium pustulatum*, *Digitalis*-arter, *Galium verum* och *mollugo*, *Achillea*-arter, *Centaurea amara*, *Carduus*- och *Cirsium*-arter, *Hieracium pilo-*

Fig. 1. Monte Pollino-skogarna från Piano di Pollino (2,000 m. ö. h.).

sella, *Bellis perennis*, *Urtica dioica* samt många andra. Vi slå en del slag med håven och konstatera, att insektrikedomen är ungefärligen densamma som på motsvarande slags marker hemma. Förutom mängder av tvåvingar, skinnbaggar, steklar och andra insekter, som vi endast i förbigående kunna ägna någon uppmärksamhet, ge oss hävningarna i största antal skalbaggar, vilka äro de speciellt eftertraktade fångstföremålen. Efter våra tidigare erfarenheter från insamlingar i låglandet i olika delar av Kalabrien, där endast undantagsvis en och annan »nordisk» skalbaggsart kunde igenkännas, är det nu påfallande, vilken likhet faunan här tycks ha med vår egen. Icke endast släktena utan även arterna äro i många fall exakt desamma.

Bland hävens innehåll kunna vi sålunda urskilja: *Lebia crux minor* L., *Amischa analis* Grav., *Tachyporus nitidulus* Fbr., *Gabrius pennatus* Sharp., *Platysthetus nodifrons* Sahlb., *Encephalus complicans* Er., *Liodes calcarata* Er., *Meligethes aeneus* Fbr. och *viridescens* Fbr., *Subcoccinella 24-punctata* L., *Coccinella 7-punctata* L. och *14-pustulata* L., *Halysia 22-punctata* L. och *14-punctata* L., åtskilliga

av våra vanligare *Elaterider* och *Cantharider* samt många andra även svenska arter. När vi närmare undersöka de enskilda växterna, finna vi, att flera av dem hysa precis samma skullbaggformer som hos oss. Så äro åtskilliga av våra gulbenta *Apion*-arter vanliga på *Trifolium*, *Chaetocnema concinna* Mrsh., *Apion curtirostre* Germ. och *Rhinoncus pericarpus* L. regelbundet förekommande på *Rumex*, *Brachypterus urticae* Fbr., *Apion urticarium* Hbst., *Phyllobius urticae* Fbr. och *Coeliodes 4-maculatus* L. likaså på *Urtica* — detta endast för att nämna några exempel. I stjälkarna på *Anthriscus* har en stor *Lixus*-art borrar in snytet. Det visar sig vara *L. iridis* Oliv., som också, ehuru sällsynt, förekommer hos oss. Utsträcka vi undersökningarna till ett i närheten varande brandfält, på vilket, liksom ofta i Sverige, hallon (*Rubus ideus*) och älgmjölke (*Chamaenerium angustifolium*) äro de dominerande växterna, blir släktskapen med vår fauna ännu mera påtaglig. På den förstnämnda leva sålunda *Byturus tomentosus* Deg., *Batophila rubi* Payk. och *Anthonomus rubi* Hbst. samt på den senare *Bromius obscurus* L. och *Haltica oleracea* L., samtliga karaktärsinsekter även hos oss. Buskarna och träden i utkanterna av ängen härbärgera likaledes ett stort antal med vår fauna gemensamma arter, som det skulle föra för långt att här uppräknas. Endast må nämnas, att bokens trogne efterföljare i våra skogar, *Orchestes fagi* L., är mycket vanlig även på Monte Pollino.

I ängsfaunan ingå givetvis också element av en sydligare typ. Mest framträdande bland dessa äro en del *Anthobium*-arter, *Cetoniner*, metallglänsande *Anthaxior*, rödbrokiga *Trichodes*, *Chrysomelider* och *Curculionider* av en mängd olika släkten och arter samt ett otal *Lariider*.

Medan vi vandra fram över ängsmarken, upptäckas några högar mulåsnespillning, som kan vara högst ett par dar gammal. På ytan av denna uppenbarar sig genast en bekant från vår nordiska fauna, *Ontholestes murinus* L., och i gräset intill krypa ett par tordyvlar, som i storlek och utseende äro bra lika *Geotrupes stercorosus* L. Den arten är det dock icke utan någon närstående, sydlig anförvänt. I det inre av spillningen och i myllan under densamma vimlar det av skalbaggar, varför det hela sällbehandlas. Bland utbytet, som uppgår till ett 50-tal arter, kunna vi urskilja ytterligare ett antal av våra vanligare nordiska coprophager, men ännu flera av rent sydligt ursprung. Särskilt äro släktena *Aphodius* och *Onthophagus* företrädade genom många arter, och även pillerbaggssläktet *Sisyphus* har på denna höjd en representant. Däremot förefalla *Staphyliniderna* och speciellt *Athetorna* förekomma betydligt mera sparsamt än hos oss.

Ängsområdet lämnas ej, förrän vi också fått undersöka vilka markinsekter, som leva under de här och var kringströdda ste-

narna. Till en del synes det vara skalbaggar, som tycka om kalkgrund, såsom *Platynus dorsalis* Pont., *Brachinus*- och *Ophonus*-arter, däribland en mycket allmän, som ej kan vara annat än den även hos oss vanliga *O. seladon* Schaub. Bland *Carabider* förekomma vidare *Notiophilus biguttatus* F., *Bembidion lampros* Hbst., *Harpalus aeneus* Fbr. och *pubescens* Mull., alla välkända och vanliga på liknande lokaler hos oss, men också en del främmande typer, varibland vi särskilt lägga märke till två egendomliga *Harpaliner*, en platt, med långa antenner försedd *Ditoma*-art och en representant

Fig. 2. Del av Monte Pollino, 2,000 m. ö. h. — Bergstoppen i bakgrunden när 2,250 m. ö. h.

för släktet *Acinopus*, lätt igenkänt på den högvälvda och jämbreda, nästan cylindriska kroppsformen. Dessa jordlöpare, som äro växtätare, tillbringa större delen av sitt liv i djupa gångar under markytan, i vilka de insamla förråd av frö, pollenkorn o. d. Under en av de vända stenarna springer en liten *Staphylinid*, som i beteende och skapnad har en slående likhet med vår vanliga *Astilbus canaliculatus* Fbr. Men, nej — det kan inte vara den! Detta djur är mindre och mörkare och har ännu kortare täckvingar än vår art samt måste vara en av de till Sydeuropa inskränkta *Astilbus*-arterna. I övrigt hitta vi under stenarna *Histerider*, en stor *Corymbites* samt några större vivlar av främmande typ.

Nu äro vi emellertid färdiga att fortsätta vandringen in i skogen. Terrängen är småkuperad; kullar omväxla med jämnt slutande partier, åsar med sänkor, i vilka bäckar framrinna eller, där avloppet varit dåligt, kärr och försumpningar, stundom också små vattensamlingar uppstått. Vid övergången av en sådan liten bäck se vi i den våta leran färskta spår av varg! Urskogen gör ett

mäktigt intryck, lockar oemotståndligt till entomologiska upptäcktsfärder.

Vi börja med att lyfta stenar och trästycken på marken, som är fuktig och myllrik samt täckt av ett lager oförmultnade boklöv. Faunan är varken art- eller individrik, men, som det tycks, konstant sammansatt. En stor *Carabus* av *intricatus* L.-typ, en *Cychnus*-art, betydligt större och smalare än vår samt med ljusbruna antenner, några *Pterostichus*-arter, varav en vackert kopparfärgad, en helviolet *Nebria*, ett par *Calathus*-arter, en mörk *Staphylinus* med mattbruna täckvingar samt en del smådjur förekomma regelbundet på denna lokal.

Mera omväxling och — det vill jag lova — även större spänning i arbetet skänker oss den därefter startade undersökningen av trädstammarna. Här gäller det endast att få tiden att räcka till! Ständigt uppdyka nya arter, som vi ej förut sett, och de medförda fångströren fyllas i raskt tempo. I flera av skalbaggsarna igenkänna vi verkliga »sagodjur» i form av urskogsarter, som äro identiska eller besläktade med våra största nordiska rariteter. Ett genomgående drag hos trädfaunan lägga vi märke till: här äro precis samma insekttyper som hos oss representerade, ehuru ofta med andra arter. Som främmande inslag i faunan tillkommer ett och annat sydeuropeiskt släkte. Överhuvudtaget synes oss trädstammarnas fauna vara betydligt artrikare än i våra skogar.

Låt oss nu först se, vad vi kunna finna på eller i de jättelika bokstammar, som antingen ligga kullstjälpta på marken eller stå som murknade rester av en uråldrig trädgeneration. I det fuktiga klimatet — den åliga nederbördsmängden torde uppgå till åtminstone 1,500 mm — är barken på insidan ofta svampig.

På ytan av en väldig stam sitter en *Dorcus*, som ej kan vara något annat än vår nordiska art, *parallellepipedus* L. På liknande ställen uppehålla sig enstaka exemplar av *Platycerus caraboides* L. och *Sinodendron cylidricum* L., som på Monte Pollino förekommer i en dvärgform. Sensation väcker fyndet av den granna knäpparen *Ischnodes sanguinicollis* Panz., en art som väl numera är i utdöende hos oss och som vi aldrig tidigare haft lyckan få se i naturen. Även andra *Elaterider* göra vi här bekantskap med, och bland de större formerna framträda särskilt en kolsvart *Adelocera*, sannolikt *punctata* Hbst., *Denticollis rubens* Piller, rödvingade *Elater* i flera arter, *Melanotus* o. s. v. Ett nykläckt exemplar av *Melasis buprestoides* L. har krupit fram ur den murkna bokved, varuti arten utvecklats.

Under barken av bokstammarna möter oss en hel skara av skalbaggar, men endast de mest karakteristiska formerna kunna här omnämnas. En *Conosoma*, tvivelsutan *pubescens* Payk., är lika vanlig som hos oss, och detsamma gäller sådana arter som *Tachyta*

Fig. 3. T. v. grupp av bokar på Piano di Pollino, 2,000 m. ö. h.

nana Gyll., *Quedius xanthopus* Er., *Gabrius splendidulus* Grav., *Baptolinus affinis* Payk., *Scaphosoma agaricinum* L., *Ditoma crenata* Fbr. och åtskilliga andra. En stor mörk *Quedius*, som endast förekommer under den fuktiga barken av mycket murkna stammar, är identisk med *lateralis* Grav., funnen hos oss i Skåne bland multnande boklöv. Alldeles orörliga sitta i små kolonier *Rhizophagus*, *Cerylon*- och *Platysoma*-arter samt *Ostoma oblongum* L. och *Thymalus limbatus* Fbr. En stor *Hypophloeus* med tydliga punktstrimor, sannolikt *unicolor* Piller, är vanlig. Den förekommer i sällskap med *Uleiota planata* L., *Trogosita mauritanicus* L., *Borthri-deres contractus* Fbr. och stundom också någon brokig *Laemophloeus*. Vårt särskilda intresse väcker en föga sällsynt, brunglänsande, långsträckt skalbagge med pärlbandslika antenner och djupa fårör på huvud, halssköld och täckvingar. Typen är oss bekant genom avbildningar. En *Rhysodes*-art måste det vara, men ej vår nordiska utan den sydliga *Germari* Ganglb. Ha vi tur, kunna vi kanske också få se något enstaka exemplar av *Dromius angustatus* Brull., den på grund av färg och skulptur ytterst svärupptäckta *Endophloeus Markovichianus* Piller, någon *Acalles* eller den egendomliga *Alloclerates denticollis* Germ. I döda stammar med hård ved borrar den långsträckt barkborren *Platypus cylindrifformis* Reitt. djupa

gångar, och några exemplar sitta med kroppen till hälften utskjuten ur ingångshålet. Mycket iögonenfallande äro en del större *Heteromerer*, som särskilt anträffas under löst sittande bark, med andra ord i träd, som länge varit torra och murkna. Bland dessa igenkänna vi *Melandrya caraboides* L., *Uloma culinaris* L. och *Menephilus cylindricus* Hbst. Granna *Helops*-arter och den klumpiga *Enoplopus velikensis* Piller höra däremot uteslutande söderns fauna till. Vid denna årstid äro tydligen blott få trädboende *Buprestider* och *Cerambycider* kläckta, men deras larver hitta vi ofta. Sålunda äro t. ex. jättelika *Cerambyx*-larver ej ovanliga. Redan kläckt är dock den ståtliga långhorningen *Morimus asper* Sulz., vars imagines ofta ses sitta vid basen av diverse lövträd, däribland även bok.

På den svampklädda insidan av bokbarken och angränsande vedmantel är skalbaggsfaunan kanske allra rikast. Här kunna vi iakttaga större eller mindre kolonier av *Agathidium*-arter, *Scaphidium quadrimaculatum* Oliv., *Epuraeor*, *Cryptophagus*, *Lathridius*- och *Enicmus*-arter, *Mycetophagus*-arter, varibland *fulvicollis* Fbr. är den vanligaste, *Triplax*- och *Dacue*-arter, *Tritoma bipustulata* Fbr., *Triphyllus bicolor* Fbr., *Cisider*, *Sphaerosoma*-arter, *Leistes seminigra* Gyll., *Endomychus coccineus* L., *Boletophagus reticulatus* L. m. fl.

Ytterst sällsynta äro vid denna årstiden på marken eller trädstammarna växande skivsvampar, men lyckas vi träffa några gamla sådana på t. ex. bokstubbar, kunna vi vara säkra på ett gott utbyte av *Atheta*-, *Oxyroda*-, *Bolitochara*-, *Gyrophaena*-, och *Bolitobius*-arter samt många andra.

Förflytta vi oss därefter till silvergranen, skola vi finna rätt många av de i det föregående uppräknade skalbaggsarna även på detta trädslag. Men därtill komma en del nya arter, varav vi dock måste inskränka oss till att blott anföra några mera karakteristiska. I stubbar med löst sittande bark är en liten elegant *Leistus*, blå till färgen, föga sällsynt, och *Zimioma grossa* L. förekommer stundom ytterst allmänt. På samma ställen insamla vi några *Rhagium*-exemplar, *bifasciatum* Fbr. och en ännu obestämd, helgrå art. Ett par av stubbarna äro försedda med tickor; det är den även i våra skogar vanliga stubbtickan, *Polyporus pinicola*. På undersidan av dessa sitta *Diaperis boleti* L. och talrika exemplar av *Gyrophaena boleti* L., som också hos oss är bunden till just denna svamp. Det intressantaste fyndet göres emellertid i rätt färsk stubbar och vindfällan. Där anträffa vi under barken nästan fullväxta *Cucujus*-larver, vilka med hänsyn till sin förekomst i barrträd kunna misstänkas vara *haematodes* Er. Detta visar sig också vara riktigt. Vi hitta nämligen sedermera tre imagines till denna art, tvenne döljande sig i barkspringor och ett tredje exemplar flygande i solskenet, var-

jämte lyckade uppfödningsförsök av larverna definitivt fastställt dessas identitet. På kullblåsta silvergranar springa också några exemplar av *Thanasimus formicarius* L. på jakt efter barkborrar, varav vi uppdaga tvenne arter av släktena *Orthotomicus* och *Xylo-terus*.

Gärna skulle vi velat stanna längre på de senast beskrivna lokalerna, men dagen är anslagen för en rekognosceringstur, och efter en hastigt intagen »lunch» styra vi stegen mot bergets högre regioner eller med andra ord till den närmast liggande delen ovan skogsgränsen. Stigningen dit är 300—400 meter. Vi följa en strid bäck, som här och var bildar små skummande vattenfall under det ljusgröna bokvalvet. Där skogen väl sluter sig, är örtvegetationen sparsam; ett brunt lager av fjolårslöv täcker marken, och likheten med våra egna bokskogar är slående. Bland örterna igenkänna vi *Oxalis acetosella*, *Viola riviniana*, *Dentaria bulbifera*, *Myosotis silvatica*, *Asperula odorata*, *Sanicula europea*, *Milium effusum*, *Stellaria nemorosum*, *Lactuca muralis*, alla representanter även för den svenska bokskogsfloren.

Efter någon stunds ansträngande klättring i branterna stöta vi in en sänka av terrängen på en kärrartad vattensamling, som ur entomologisk synpunkt ser intressant och inbjudande ut. Den kunna vi ej gå förbi utan att titta litet närmare på! Vattensamlingen är ett 40-tal meter i genomskärning, grund, med lera i botten och till större delen utfylld av kärrväxter, varibland släktet *Carex* dominerar. Vid de bokskogsomkransade kanterna ligger ett halvfuktigt, uppvärmt, liksom jäsande lager av löv. Vi samla huvudsakligast i detta löv, som i små fång bäres ut i vattnet och neddoppas däri, varefter djuren flyta upp till ytan, därjämte också genom hävning på vegetationen och i det våta elementet. Faunan är tämligen rik och av starkt nordisk prägel. Då ännu endast få arter från denna lokal äro bestämda, kunna med enstaka undantag blott släktena angivas: *Bembidion* (2)¹, *Asaphidion* (1), *Trechus* (2), *Pterostichus* (4), *Agonum versutum* Gyll., *Harpalus* (1), *Acupalpus* (1), *Microlestes* (1), *Haliplus* (1), *Hygrotus inaequalis* F., *Hydroporus* (2), *Agabus* (1), *Ilybius ater* Deg., *Aleochara* (2), *Atheta* (3), *Amischa* (1), *Myllaena* (1), *Tachyporus* (1), *Quedius* (3), *Philonthus decorus* Grav. och *fumarius* Grav., *Lathrobium terminatum* Grav., *Xantholinus* (1), *Stenus* (5), *Oxytelus* (1), *Lesteva* (1), *Anthobium* (1), *Euconnus* (2), *Helophorus* (4—5), *Helochares griseus* Fbr., *Hydrobius fuscipes* L., *Anacaena* (1), *Limnebius* (1), *Dryops* (1), *Cyphon* (1), *Donacia* (1), *Galerucella* (1), *Phytobius* (1).

Så går färden vidare i allt brantare stigning. Skogen glesnar, träden bli kortare och rotgrovare, av smältvatten översilade marker

¹ Siffran inom parentes betyder antalet arter av de olika släktena.

börja uppträda. Snart ha vi nått de första snöfälten, så fasta och hårda, att de väl hålla att gå på. Efter en forcerad marsch ytterligare ett hundratal meter befinna vi oss på Piano di Pollino, en svagt kuperad platå på omkring 2,000 meters höjd, omramad av ännu något högre bergstoppar. Ett liknande alpint landskap ha vi sannerligen aldrig tidigare skådat! Högslettens moränkullar äro belamrade med en myckenhet stenar och block, ställvis — som en sorts motsvarighet till våra fjälls björkar och viden — bevuxna med glesa grupper av äldre bokar eller täta busksnår av samma trädslag. De utsprickande knopparnas spåda grönska bildar en egendomlig kontrast till de vita snöfläckarna, som ibland nå ända fram till stammarna. I övrigt utgöres Piano di Pollino av gräs- och örtklädda sluttningar, som längre fram på sommaren måtte erbjuda boskapen ett utmärkt bete. Dalbottnar och sänkor äro nu utfyllda av grunda smältvattenspölar eller ännu kvarliggande snö.

Örtvegetationen är vid denna årstid föga utvecklad och består till huvudsaklig del av tidiga vårblommor. Fläckvis uppträda hela mattor av *Crocus*, *Scilla*, *Muscari*, *Bellis*, *Gagea*, *Viola gracilis*, *Orchis sambucina* m. fl. En betagande syn, som för våra tankar till svenska vårträdgårdar och kalkängar! Sommarfloran lär dock ur botanisk synpunkt vara ännu intressantare. Ej så få av växterna äro av endemisk karaktär, hittills blott funna på Monte Pollino.

Det är också med stora entomologiska förväntningar, som vi beträtt detta högt liggande område, vilket tidigare oss veterligt endast besökts av en tysk coleopterolog. Under blott en kort tids vistelse där uppe lyckades denne insamla ej mindre än ett 10-tal för vetenskapen förut okända skalbaggsarter. En lika god tur skulle dock knappast kunna gynna våra exkursioner; det står genast klart för oss. Vi äro för tidigt ute för framgångsrika insamlingar på denna nivå, där insektlivet nyss vaknat. Den mest lönande insamlingsmetoden, sållning av löv och annat växtavfall, som hopats i sänkor och markfördjupningar, kan tyvärr ännu ej begagnas. Den huvudsakliga delen av vad vi lyckas få med oss i rören, letas fram under stenar eller vid kanterna av smältvattenspölar. En överraskning utgör på sätt och vis den först infångade skalbaggen, *Cicindela campestris* L.! Den hade vi knappast väntat få se 2,000 meter över havet, där den emellertid flög rätt talrikt på grässluttningarna. Av andra nordiska former lägga vi beslag på: *Calathus melanocephalus* L., *Pterostichus angustatus* Dft., *Amara praetermissa* Sahlb. och *apricaria* Payk., *Harpalus tardus* Panz. och *Bembidion bipunctatum* L., den senare vanlig på slam vid vattenpölar. Vidare ta vi under stenar en del ännu obestämda arter av släktena *Pterostichus*, *Calathus*, *Ophonus*, *Zabrus*, *Licinus*, *Cymindis* och *Staphylinus* samt några vivlar. Även vid vattensamlingarna är

faunan fattig och inskränker sig till, förutom den nyssnämnda *Bembidion*-arten, några små-*Staphylinider*, en *Aphodius* och ett par *Helophorus*-arter.

Men samma rika utbyte överallt på Monte Pollino ha vi kanske ej rätt att vänta! Och för övrigt har det nu blivit tid att tänka på hemfärden. I rask fart rutscha vi utför sluttningarna igen i riktning mot lägerplatsen, som vi, efter att ha »fastnat» vid ytterligare ett par insektlokaler under nervägen, nå, just då mörkret sänker sig över nejden. I hyddans dörröppning står den gamle herden och spanar efter oss, orolig för att vi gått vilse. Sanningen att säga, var det ej långt ifrån, att vi också gjort detta, ty orienteringen i bokskogen hade, när vi överraskades av skymningen, varit besvärlig.

Nu få vi matlagningsbestyr att tänka på. En riktig festmåltid skall det bli: stekt skinka och potatis samt kokt ris. Italienarna föredraga för sin del makaroner, som i väldiga portioner slukas på rekordartat kort tid. Men i ett glas »vino bianco» förenas vi, och bågarna höjas ofta under ljudligt uttalande av ordet: »Salute!»

Thure Palm.
